

Tantárgy neve: Szociális jog	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹²: (50-50%)	
A tanóra ¹ típusa: előadás és óraszám a: heti 2 óra Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ² (ha vannak):	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ³ (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak)	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>Ismeretanyag:</p> <p>A szociális törvény hatálya- kiemelten a személyi hatályra (magyar állampolgárok, tagállami állampolgárok, bevándoroltak, menekültek, oltalmazottak, hontalanok, nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján ellátásra jogosultak.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • A szociális igazgatás általános szabályai: <ul style="list-style-type: none"> – szociális igazgatás szervei, – eljárási rendelkezések, – a jogosulatlanul igénybevett ellátás megtérítése, – adatkezelés, adatvédelem. Kiemelten a szenzitív adatok gyűjtése, kezelése. • Szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások formái. Egyes ellátásoknál a jogosultság <ul style="list-style-type: none"> – feltételei, az igénylés módja, (eljáró hatóság, az igénylés formája), a megállapítás alapjául szolgáló bizonyítékok. • Természetben nyújtott szociális ellátások, a jogosultak köre, a jogosultság feltételei • Szociális alapszolgáltatások • Szakosított ellátási formák - A tartós bentlakást nyújtó intézmények. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Az ellátottak köre, a beutalás feltétele, az igénybevételi eljárás. Az intézményekre vonatkozó általános és speciális szabályok. ▪ Ápolást – gondozást nyújtó intézmények /idősek, fogyatékosok, pszichiátriai és szenvedélybetegek/ ▪ Rehabilitációs intézmények /pszichiátriai és szenvedélybetegek, fogyatékosok és hajléktalanok) ▪ Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények. ▪ Lakóotthonok. • A személyes gondoskodás megszervezésére köteles szervek. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Az önkormányzatok kötelező szociális ellátási feladatai. ▪ A szociális intézmény fenntartójának feladatköre és jogköre ▪ Állami feladatok. 	

¹ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

² pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

- **A szociális szolgáltatások végzésének és biztosításának engedélyezése.**
 - Egyházi, és nem állami szervezetek, non profit szervezetek részvétele a szociális ellátásban.
 - Karitatív tevékenység.
- **Az intézményi jogviszony.**
 - Az ellátás igénybevételének módja, az intézményi jogviszony megszűnése.

Ellátotti jogok: A szociális intézményekben ellátottak általános és speciális jogai.

- Az ellátott jogi képviselő.

Érdekvédelem: A jogosultak érdekvédelmének rendszere, működése. Jogorvoslati fórumok. Tájékoztatási kötelezettség.

- A szociális szolgáltatást végzők jogai.

Irodalom:

Kötelező irodalom:

- 📖 *A szociális tárgyú törvényekhez /Sztv./ és a végrehajtásuk tárgyában kiadott jogszabályok.*
- 📖 *Az 1993. évi III. törvény (Sztv.) A szociális intézmények és szolgálatok működésére vonatkozó jogszabály: a 321/2009. /XII. 29./ Kormányrendelet, és ezek összefoglalásáról készített összefoglaló jegyzet. A szociális és intézmények és szolgáltatások térítési díjairól szóló 29/1993. (XII. 29.) Kormányrendelet.*

Ajánlott irodalom:

- 📖 *A szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. /I.7./ Sz.Cs.M. rendelet.*
- 📖 *A fogyatékosok esélyegyenlőségéről szóló 1998. évi XXVI. törvény.*

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

- a) tudása:** - Ismeri a szociális munka beavatkozásra, együttműködések kialakítására, szociális problémák megelőzésére és kezelésére felhasználható módszereit, eljárásait.
- Ismeri és érti a szakmai területhez kapcsolódó jogi szociális munkához tartozó fogalmakészletét
 - Ismeri és értelmezi a szociális munkához kapcsolódó jogi területek szabályozását, különös tekintettel az emberi és gyermeki jogokra, a szociális és gyermekvédelmi jogi szabályozásra.
 - Ismeri és értelmezi a kisebbségi és többségi társadalom kapcsolatának dinamikáját és ehhez kapcsolódóan a kisebbségi egyéni és közösségi jogokat
 - Ismeri és érti a társadalmi egyenlőtlenségeket, megismeri az egyenlőtlenségek és a kirekesztés csökkentése érdekében felhasználható szociálpolitikai eszközöket.
 - Érti és átlátja a szociális munka jogi, társadalmi kontextusát, a szociális munkára vonatkozó közvitákat és jellemző, elterjedt véleményeket.
 - Érti és átlátja a szociális munka jogi, társadalmi és ökológiai kontextusát, a szociális munkára vonatkozó közvitákat és jellemző, elterjedt véleményeket, a szociális munka alapvető elméleteit, modelljeit és folyamatait.
- b) képességei** - Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggései, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében.
- Képes áttekinteni a szociális munka szakterületeinek dokumentációit, a kapcsolódó szakmai feladatokat.
 - Felismeri a szolgáltatásokat igénybe vevők autonómiáját tiszteletben tartó proaktív szemléletű, életminőséget szolgáló, javító, konstruktív problémakezelés, valamint a források és a kockázatok

elemzésének szükségességét.

c) attitűdje

- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékkezőség mellett.

- Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre.

d) autonómiája és felelőssége

- Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.

- Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért.

- Felelősséget vállal a rábízott információkért, valamint a dokumentációban rögzített adatokért, titoktartási kötelezettségét megtartja.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): dr. habil Kuminetz GézaPhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): dr. Csajbi Veronika